

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 14C/382/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112226271
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milina Jánošková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3112226271.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Milinou Jánoškovou v právnej veci žalobcu POHOTOVOŠŤ, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, práv. zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421 proti žalovanému: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava o zaplatenie 175,-Eur a iné s prísl. takto

rozhodol:

Žaloba sa zamieťa.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 domáhal proti žalovanej zaplatenia náhrady majetkovej škody vo výške 175€ a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 110,64€ z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín. Uviedol, že Okresný súd Trenčín ako exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, žalobcom zvoleným exekútorom vo veci dlžníka (povinnnej) F. H., pod sp. zn. súdneho exekútora Ex 4813/2012. Žalobca sa počas exekúcie domáhal zmeny exekútora a súd však v zákonnej procesnej lehote 30 dní od podania tohto návrhu o zmene exekútora nerozhodol postupom podľa ust. § 44 (ods.7,8) Exekučného poriadku platného v čase podania návrhu napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si rozsiahlejšiu spoluprácu s účastníkmi konania. Žalobca požadoval náhradu majetkovej škody, ktorá mu tým vznikla ako náhrada účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom; ktoré vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému vo výške 70€, za udržiavanie a správu informačného systému vo výške 40€ a za administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom vo výške 50€ a na administratívne spracovanie textov urgencií exekučnému súdu, poštovných a telekomunikačných výdajov vo výške 15€, spolu 175€. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch požadoval z dôvodu, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie v stanovenej lehote bez zbytočných prieťahov nepovažoval za dostatočné zadostučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a došlo aj k vyvolaniu nasledovných rizík neskorým ukončením procedúry: a) k zániku povinného, b) k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a c) k insolvencii povinného. Žalobca pristúpil k podaniu návrhu na zmenu exekútora potom, čo stratil dôveru k pôvodnému exekútorovi pre neefektívne a neúčinné postupy pri vymáhaní jeho pohľadávky a keďže exekučný súd zostal nečinný, musel obdobie nečinnosti prekryvať žalobca svojou aktivitou cielenou na udržanie bonity pohľadávky a zabezpečenia usmerňovania exekútora a ďalších účastných orgánov. Ako ďalšie dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy uviedol neexistenciu akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy

spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, zbytočným omeškaním súd došlo k zániku plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, strate zisku a vzniku neistoty v plánovaní ďalších podnikateľských postupov a aktivít. Žalobca si uplatňoval primeranú náhradu nemajetkovej ujmy podľa doterajších rozhodnutí Ústavného súdu SR v priemernej výške 663,88€ za rok, čo je 55,32€ za mesiac. V prejednávanej veci žiadal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 110,64€ (663,88€ za rok : 12 = 55,32€ mesačne). Žalobca podľa 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, avšak do podania žaloby žalovaná pozitívne nereagovala. Žiadal aj náhradu trov konania.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

Súd rozsudkom č. k. 14C/382/2012-26 zo dňa 3.7.2013 žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 5Co/260/2013 - 50 zo dňa 28.5.2014 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu I. stupňa zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie. V odôvodnení odvolací súd tvrdil, že postupom podľa ust. § § 115a ods. 2 O. s. p. v nadväznosti na § 200ea O. s. p. formou verejného vyhlásenia rozsudku bola žalobcovi odňatá možnosť konania pred súdom, lebo tento nemohol na pojednávaní reagovať na rozpory v ním tvrdenom skutkovom stave uvedenom v návrhu a stave zistenom z exekučného spisu, ktoré sa preukázali ako zásadne odlišné a nebolo im umožnené predkladať dôkazy.

Účastníci konania sa na pojednávanie nedostavili, hoci boli riadne a včas predvolaní. Neúčasť ospravedlnila len žalovaná, ktorá žiadala vec prejednať a rozhodnúť v jej neprítomnosti. Žalobca žiadal pojednávanie zrušiť, z dôvodu opätovne vznesenej námietky zaujatosti vec prejednávajúcej sudkyne a domáhal sa prerušenia konania z dôvodu prebiehajúcich iných sporov, v ktorých sa podľa jeho názoru riešia otázky, ktoré majú význam pre priebeh tohto konania. Súd tieto dôvody neuznal za relevantné pre prerušenie konania, pričom na námietku zaujatosti sudkyne totožného obsahu, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté neprihliadol a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhodol samostatným uznesením. Preto súd vec prejednal a rozhodol podľa ust. § 101 ods.2 O. s. p. v neprítomnosti účastníkov, týchto pred vynesení rozsudku vo veci samej riadne poučil o povinnosti navrhnuť a označiť dôkazy podľa § 120 ods.4 O. s. p. a pri rozhodnutí prihliadol na obsah spisu a zohľadnil všetky účastníkmi predložené, navrhnuté a vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením žalobného návrhu, spisu tunajšieho súdu 62Er/16/2007, návrhov na prerušenie konania a zistil tento skutkový stav veci:

Súdny exekútor Bc. Mária Krasňanová so sídlom v Považskej Bystrici podala dňa 03.01.2007 na Okresný súd Trenčín žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava (žalobcu) proti povinnej : F. H., bytom L. č. XXX pre vymoženie sumy 306,71€ s príslušenstvom. Veci bola pridelená spisová značka 62Er/16/2007 a súd dňa 09.02.2007 poveril exekútora vykonaním exekúcie. Dňa 22.11.2010 oprávnený - žalobca požiadal súd o zmenu exekútora na JUDr. Rudolfa Krutého a súd uznesením č. k. 62Er/16/2007-10 zo dňa 25.01.2011 jeho návrhu vyhovel.

Od podania žiadosti o zmenu exekútora 22.11.2010 do vydania rozhodnutia o jeho zmene dňa 25.01.2011 exekučným súdom uplynula doba 62 dní a po odpočítaní 30-dňovej zákonnej lehoty doba 32 dní.

Podľa § 44 ods.8 Exekučného poriadku platného v čase podania predmetnej žiadosti (t.j. od 31.05.2010 do 31.05.2011) oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 3 ods.1 písm. d) zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1, veta druhá cit.zák.za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť

orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv.

Podľa § 9 ods.2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (účinný od 01.01.2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. (účinného do 31.12.2012) o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods.1,2,3 cit. zák. (1) uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.(2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. (3)Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa citovaných ustanovení sa žalobca domáhal náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v nedodržaní 30 - dňovej zákonom stanovenej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora od podania návrhu. Z vykonaného dokazovania bolo zistené, že exekučný súd rozhodol o predmetnom návrhu poverením žalobcom zvoleného exekútora po 32 dňoch po uplynutí 30-dňovej zákonnej lehoty od podania návrhu. Z uvedeného vyplýva, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že o žiadosti o zmene exekútora rozhodol po uplynutí 30 dní odo dňa doručenia žiadosti. Žalobca sa domáhal náhrady skutočnej škody vo výške 175€, spočívajúcej v nákladoch na správu pohľadávky a v nákladoch na urgencie a zisťovanie stavu konania. Žalobca nepreukázal žiadnym dôkazom výšku skutočných nákladov, ktoré mu vznikli za 32 dní, nepredložil žiadne urgencie, ktoré boli súdu zaslané a dôkazy o vynaložení sumy 15€ na poštovné a telekomunikačné výdavky. Neboli preukázané žiadne žalobcom tvrdené a údajne vyvíjané aktivity žalobcu po túto dobu zamerané na udržanie bonity pohľadávky a zabezpečovanie usmerňovania exekútora. V danom prípade nebola splnená zákonná podmienka príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a konaním exekučného súdu ani výška údajnej škody. Nutnosť spravovať pohľadávku zapríčinil povinný tým, že neplnil svoj dlh a oprávnený musel prikročiť k jeho vymáhaniu formou exekúcie. To znamená, že vznik nákladov žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní na správu a udržateľnosť pohľadávky nie je v príčinnej súvislosti s postupom Okresného súdu Trenčín v tejto exekučnej veci. Žalobca svoje tvrdenie o vzniku majetkovej škody v žalobe všeobecne popísanej nijako nezdokladoval a určenie výšky majetkovej škody v žalobe nie je dôkazom o jej vzniku. V časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy dospel súd k záveru, že v prejednávanej veci by stačilo iba prípadné konštatovanie porušenia práva a nie sú dané dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, s prihliadnutím na vyššie uvedené dôvody. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp.

exekútora s povinným a nie je dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného býva jeho insolventnosť ešte v čase pred začatím základného konania, ktoré bude podkladom pre budúci exekučný titul.

Pokiaľ však ide o posúdenie nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín v danej veci, ktoré by malo spočívať všeobecne v zbytočných prietahoch pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti súdneho exekútora o zmenu exekútora je potrebné poukázať na to, že z logiky veci vyplýva, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zák.č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prietahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prietahy v konaní (napr. dôsledku sťažnosti žalobcu na prietahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípadne rozhodnutím Európskeho súdu pre ľuds. práva alebo Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným na vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová spáva k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 1.1.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prietahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 01.01.2013.

Základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody, nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadať sa s ďalšou argumentáciou žalobcu (JUD1332652SK-rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 22.10.2014 sp.zn. 24Co/278/2014).

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. súd úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd (dvojmo).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).